

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редація, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До ситуації.

Віденські телеграми принесли нам вчора розмови д-ра Фукса з репортерами двох часописий: N. Wiener Journal-a і Oesterr. Volkszeitung. «Щось треба зробити» — сказав президент посольської палати репортерови перше згаданого дневника. «Не хочуть менери лівиці переговорювати з гр. Туном, то запросив їх я на переговори. Тількиж суть намірених переговорів мущу поки-що задержати в тайні. — В якій цілі явив ся др. Катрайн у цісаря на авдиенції? — спитав репортер Journal-a. — З д-ром Катрайном бачив я ся вчора, але він не знав ще, що цісар покличе єго на нині на авдиенцію — відповів др. Фукс. Др. Фукс не знав також сказати, чи місія д-ра Катрайна мала характер політичний, а la авдиенція бар. Хлюмецького, чи стояла лише в звязи з тим фактом, що др. Катрайн зложив вінець на домовині цісареві від клубу католицьких людовців. Др. Фукс заporučив лише репортерови Journal-a, що посеред католицьких людовців нема ніякого роздору та що клуб сей згодив ся на предприняту акцію однодушно. Клуб сказав вже давніше, що програма лівиці могла би стати предметом дискусії, хоч в сій програмі містять ся постанови неосущимі. Чи парламент збере ся в половині жовтня? — се також непевне, як з другої сторони і непевне, чи німецькі радикали вдоволились би знесенем язикових розпоряджень?»

З репортером Oest. Volkszeitung говорив др. Фукс виразнійше. Намірена акція має на цілі санацію парламенту. Не удасть ся ся акція, то парламент «можуть чорти взяти». Ми (кат. людовці) бажаємо довести до порозуміння. Конкретних внесень на разі нема, є лише добра воля із сторони правиці. Ми хочемо посередничити. Найде ся вихід з ситуації, то парламент буде

скликаний. Не найде ся вихід, то вигляди на будучність не найлучші. Речинець скликаня парламенту не означений ще.

Се ревеліяції президента посольської палати. Они кульмінують в словах: «парламент можуть чорти взяти», наколи би не найшлась дорога до виходу з теперішньої ситуації, се значить, наколи би заступники лівиці не прийняли руки, поданої їм правицею і не залишили обструкції.

А якже віднесла ся німецька преса до акції д-ра Фукса?

Добре поінформований Vaterland каже, що посольській палаті подано тепер нагоду до регенерації. Хоче парламент жити — добре! Не хоче жити, то рішаючі сфери витягнуть з того відповідні консеквенції. Linzer Volksblatt каже, що правиця готова подати руку лівиці. Не удасть ся намірена акція, то «треба буде найти иньші дороги, щоби австрійским горожанам заporučити участь в законодавстві».

На акцію сю згодила ся вся првиця не виймаючи Чехів, яко найбільше интересоване сторонництво. Др. Енгель конферував перед сею акцією з пос. Яворским, Єнджейовичем, Фуксом і Катрайном, а в розмові з одним з руских послів заявив, що «Чехи готові вступити в переговори, наколи підставою сих переговорів буде справедливість».

Опозиційна праса невдоволена з акції др. Фукса. N. fr. Presse припускає, що менери лівиці являть ся на конференцію, але піддає їм гадку: домагати ся безуслівного знесеня язикових розпоряджень. Ostd. Rundschau Вольфа занял становище зовсім негативне. Она каже: Правиця вивісила иньшу вивітку і хоче нас заманити. Сего не буде. Не хочемо пересправляти з Туном, не будемо пересправляти і з Фуксом. Arbeiter Ztg. каже: Без правительства переговори не будуть мати ніякого значіння,

а з правительством не хочемо пересправляти.

Як правиця дивить ся на цілу акцію, виходить з розмови, яку мав репортер Pester Lloyd-a з пос. Яворским. Презес правиці заявив, що намірена акція не може кзестіонувати дальшого істнованя автономічної більшости і що Чехи можуть бути певні піддержки із всеї парламентарної більшости.

Виходить проте на те, що ми сказали вже в вчешаім виданю «Руслана», імено, що лівиця віддає ся даром двом ілюзіям, будьто правиця розпаде ся і будьто правительство знесе язикові розпорядження, не поставивши натомість щось другого позитивного. Правиця не має ні найменшої причини розпасти, а без порозуміння Чехів з Німцями, язикові розпорядження не в силі знести ні кабінет гр. Туна, ні жаден другий кабінет. Правиця в цілости мусить перевести ще угоду з Угорщиною і мусить витривати при своїй програмі, не лише автономічній, але і тій що має перевести рівноправність всіх австрійских народів.

Правиця і єї правительство були доси дуже уступчиві супроти лівиці. Правиця опустила в рішучій хвили гр. Баденього і бар. Гавча, цофнула ухвалену lex Falkenhain-a, не веліла Крамажови добиватись о председательство в бюджетовій комісії, а гр. Тун узнав язикові розпорядження бар. Гавча лише провізоричними і кликав лівицю до переговорів на так звані «Grundzege» до нових язикових постанов. Лівиця все-те відкинула, а не мугучи добити ся панованя в парламенті, перенесла борбу на улицу і демонструє нині не лише на шкоду господарних але і державних інтересів.

Відкине лівиця тепер їй подану руку і схоче спинити вибір делегації і квотової комісії, то мабуть рішаючі сфери перей-

2 **ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.**

«ГАНУСЯ».

(Далі.)

ПЛЕШКЕ.

Три по три центи, ба... є, бачить ся, три по три центи.

ТУЛЬПЕ.

Ну, дай сюда теж. Я тобі їх сховаю.

ГЕТЕ (входить знова).

Але-ж то ви кругом дурак, коли все віддасте. (Йде до печі).

ТУЛЬПЕ.

Пантруй-но ти свого носа, не чужого проса.

ГАНКЕ.

Таж він женить ся.

ГЕТЕ.

Падоньку мій нещасливий!

ГАНКЕ.

І мусить свій судженій також щось принести. Воно вже якось так одно з другим...

ПЛЕШКЕ.

Ти можеш глумити ся... можеш глумити ся — із кого хочеш, ба... із кого хочеш, ба. Зі

старого чоловіка... зі старого чоловіка — лиші його в спокою.

ГЕТЕ.

(Підходить під спосіб мови старого Пешке).

Старий Пешке... старий Пешке... він не не буде міг в скорі ані раз... ані раз виговорити ся. Він не буде міг недовго... не буде міг недовго — ані-ані-ані ані-ані одного словечка... Словечка промовити, ба.

ПЛЕШКЕ.

(Зриваєть ся до неї зі своїм костюмом).

Але тепер замкни рот... тепер замкни... рот.

ГЕТЕ.

Перед ким так, ге?

ПЛЕШКЕ.

Але тепер замкни рот!

ТУЛЬПЕ.

Вже із новим виїхав.

ПЛЕШКЕ.

Але тепер замкни — рот!

ГАНКЕ.

Лишіть сеї дурниці.

ПЛЕШКЕ.

Ви дайте спокій!

ГЕТЕ.

(Користаєть ся за плечима Ганке тою хвилею, коли він боронить ся певед Пешке, виймає йому щось митю із жебрачої торби, та тікає зі сим).

ТУЛЬПЕ.

(Що замітила себе, заносить ся сьміхом).

ГАНКЕ.

Тут нема чого сьміяти ся.

ТУЛЬПЕ (все іще сьмієть ся).

Та вже-ж! Та вже-ж! Немає тут чоловік сьміяти ся.

ПЛЕШКЕ.

О, Йсусе, Йсусе! А подиви но ся ти там.

ТУЛЬПЕ.

Подивино ся ти на свої річи. Вони якось, бачить ся, поменьшали.

ГАНКЕ.

(Обертаєть ся та бачить, що його обрабовано). Стерво!! (Біжить за Гете). Коби я тебе зловив! (Чути тупіт по сходах, біганину, придавлені крики).

ПЛЕШКЕ.

Чорт не дівчина! Чорт не дівчина!

(Сьмієть ся реготом).

ТУЛЬПЕ.

(Заходить ся також від сьміху. Нараз чути як відчиняють ся сильно входові двері. — (Сьміх обоїх уриваєть ся).

ПЛЕШКЕ.

Ну? що се є?

(Далі буде).

дуть над нею зовсім до дневного порядку. Революція, якої придержує ся лівця, не успе розрушити основ істнования держави. Ані правительството ані правиця не чують потреби капітулювання перед бру- тальною силою лівці. Насильне спинене виборіу делегацій зможе убити тільки — лів- цию. Portae patent!...

Общество Качковського і змаганя москвофілів.

(Конець).

Таким побитом непомстержено обруситель- на пропаганда промошувала собі дорогу і до ду- ховенства і до школи та церкви. Святик- народовець мусив терпіти всілякі докора і се- катурп від консисторских настоятелів, що під- писували адреси Аристовим і потім їх відіеку- вали ся, ученик-народовець так само терпів від обрусителя-катехита або учителя. Обруситель, котрий цураючись рідної мови, а не вмючи мо- сковської, говорив дома по польски, по польски писав до урядів і не дав про права рускої мови в житю прилюднім і в уряді, видавав ся ро- гзядпум езіовікіт, хоч по фарисейски москво- фільствував. Русин-же-народовець, котрий брав участь в кожній акції національній, висував ся на перед в боротьбі національно-політичній, у- живав і дома і прилюдно та в уряді рускої мо- ви, сміло виступав в обороні прав руского на- роду, пераз напаятований москвофілом, мусів ставати агнцем жертвним і брати на себе грі- хи москвофільської роботи.

Дух обрусительної пропаганди обхопив не- тільки просвітньо-наукові товариства і інститу- ти як «Народний Дім», «Гал. Рус. Матица», «Ставропигійській Інститут», «Общество ім. Качковського», не допускаючи нігде Русинів-на- родовців, але найшов ще важні огнища нові як «Академічській Кружок», «Русское Касино» і «Рольничо-кредитное Заведеніє» і опанував і по- літичне житє галицких Русинів з підмогою по- літичного товариства «Русская Рада». Русини- народовці виперті з товариств і інституцій, за- снованих патріотами 1848 р. грошем руского на- роду, стали організуватись окремо, щоби плека- ти розвиток рускої народности, мови і літерату- ри. Так поветали товариства «Руска Бєсїда» з руским народним театром, «Просвіта», «Тов. ім. Шевченка», «Тов. руске педагогічне» з інститу- том св. Миколая, «Народна Рада». На підмогу обрусителям служили часописи і журнали «Сло- во», «Науковий Сборник», «Наука», издания общ. Качковського, «Пролом» (Новий Пролом-Чер- воная-Галицкая Русь), «Русское Слово», «Стра- хобудь зъ Бєсѣдою», «Русская Правда», проти котрих Русини-народовці поставили часописи і видання «Правду», «Дѣло», «Батьківщина», ви- дання «Просвіти» і ин. Старенькі патріоти-на- родовці, котрі ще в 1848-их роках були основа- теллями таких інститутів і товариств як «Народ- ний Дім», «Гал. Рус. Матица», іменно пок. Степан Качала, Осип Заячківський і ин. заходи- ли ся, щоб там відкрити приступ і для молод- ших народовців, одначе всі ті заходи примирен- ня розбивали ся о ексклюзивність «старих», що стояли під впливом Погодинської кольонії. Про- цес Ольги Грабар, а радше Адольфа Добрян- ского, Наумовича, Площанського, Маркова і ин. відкрив завісу, за котрою єї проводирі вели свое ремесло між руским народом. В статях «По про- цесі» пояснив в «Дѣлѣ» пок. Володимир Бар- вінський, куди йшли і до чого довели єї аген- ти Погодинської кольонії і вказав, дорогу, якою треба іти Русинам-народовцям. Передчасна смерть редактора «Дѣла» не дозволила єму сих гадок перевести в житю національним. Почали ся о- після нові заходи помирення «старих» і «моло- дих» бодай на полі політичнім, при виборах і в соймовій роботі, одначе кільколітна політика так званої «солідарности» стала певним дока- зом, що прихильники обрусительної політики консеквентно ідуть до витиченої мети і вжива- ють послів-народовців лише до замаскування своїх поганих змагань і до зміцнення своїх сил. Так дальше не могло бути, коли Русини не ма- ли зречи ся прав до самостійного розвитку на- ціонально-політичного і культурного руского на- роду, так дальше не можна було іти одною до- рогою з москвофільскими послами і памяті дні 25 і 26 падолиста 1890 року довели до того, що

після зазначеня ясної програми п. Романчука іменом Русинів, п. Антоневиц відкрив явно тен- денції обрусителів. Спершу орган обрусителів кинув ся з питомим єму оружєм на творців «новой еры» одначе небавом надумались обру- сителі скинути маску, котрою досі закривались, вбито вони тільки не хотять фонетики, укра- їнщини і т. ин. Двацятьлітне істнованє студент- ского товариства «Академічській Кружок», зложеного переважно з вихованців буре «На- родного Дома» і «Ставроп. Института» і розпло- дженого по провінції москвофільського нарібку, постановила «Погодинская колонія Галичско- русская» зробити маніфестацією обрусительної пропаганди, маніфестацією національної єдности «русскихъ Галичанъ» з Москалями, протестом проти національної самостійности України-Руси визнаваної Русинами-народовцями. Під проводом «передових людей» як Богд. Дідицкий, Ів. До- брянський, Дм. Вінцовский і ин. відбулось се ювілейне торжество москвофільске дня 19. н. ст. мая 1891, до котрого прилучилось і 115 пи- томців духовної семінарії з бажанєм, щоб «А- кад. Кружок никогда не сходилъ изъ праваго пути, всегда былъ вѣрнымъ сыномъ святой Ма- тушки Руси и великого русского (читай велико- русского) народа»). Заступники москв. тов. акад. «Буковина» з Відня і Черновець прилучились до тої маніфестації. Всі промови були виголо- шені «на літературномъ русскомъ языкѣ». Ор- ган обрусителів пише про се торжество: «Начи- ная новую эру, ея отцы съ патосомъ провозгла- шали: теперь знаемъ, хто мы». Нинѣ показу- ется, что изреченіе имѣло значеніє и для про- тивниковъ новой эры ибо пп. Романчукъ и еди- номышленники указали намъ: «кто мы». Въ томъ отношеніи новая эра сдѣлала русско- сти въ Галичинѣ великую прислугу, такъ якъ нехотячи поставила рускій вопросъ на такомъ становищѣ, на якомъ сдѣ- вало єго еще въ 1848 р. поставити. Луч- шимъ свѣдѣтелемъ того служить ювілей «Акад. Кружка». Так орган обрусителів явно висказав свої думки, як треба було в 1848 р. поставити рускій вопросъ, не хоче тільки признати ся, що заявленєм п. Романчука були п. Антоне- виц і єго одиодумні примушені відкрити маску. Радикальна фракційка, котра пішла в єтїгу обрусителів в тій думці, що там найде «спі- льний ґрунт демократичний» задля роботи з обру- сителями, розчарувала ся дуже скоро і на юві- лею «Акад. Кружка» і на з'їзді студентів сла- вянських в Празі. А вже-ж роковий день не- щасної битви під Королевим Градцом дав на- году «Галицкой Руси» в ч. 64. до єнунціяції, котра поставила річ зовсім ясно і недвозначно. «Для нашей Галичины, пише орган обрусителів, имѣло то міровое событіє также не малые по- слѣдствія. Наши передовые люди поня- ли знаменіє времени и тогда появился въ «Словѣ» извѣстный манифестъ, опредѣ- лившій принадлежность галицко-русского народа и его историческо-народную программу».

Так отже скинула «Погодинская колонія Галичско-русская» маску, перестала фарисей- ствувати, що ніби то вона тільки не хоче фо- нетики, українщини, а лише якого галицко-ру- ского язика, покинула сєй викрут, що ніби й вона стоїть на програмі рускій з 1848 р. і не хоче, щоб істнованє русинів і їх лояльність для цер- кви і держави датували ся від 25. падолиста 1890, а явно сказала, що її ідея і програма «одинакъ рускій народъ отъ Карпатъ по Кам- чатку». За се «Погодинское откровеніє» мусимо організови обрусителів заявити щирю подяку і думаємо, що всім «примирительним змаганям» деяких людей після того розкриють ся раз очі.

(З «Правди» 1891 р. VII.)

Двацять п'ятьлітний ювілей Общества ім. Качковського і славословія голошені там Наумо- вичеви є лише дальшим розвитком ідей Пого- динської кольонії.

*) Слїдство передене з питомцями мало виказати, що підписи їх є фалшовано (таке фарисейство, як було і з підписами на адресі Аристову).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Процес Драйфуса скінчив ся, та не покін- чена справа Драйфуса. Рішала в тій справі пар- тійність а не справедливість, упередженє а не безсторонність. Навіть колиб Драйфус був справ- ді винен, то супротив факту недостатку доказів єго вини повинен був суд єго увільнити. Але знов колиб єго були увільнили, то на цілий ге- неральний штаб Франції видали-б тим самим засуд. Найвисші керманічі військові мусілиб піти на пенсію, або засісти на лаві обжалованих. Не хотячи укарати одного зрадника з недо- статку доказів єго вини, придбала би собі Фран- ция десятки зрадників. Бо не один з покараних димісіонованих генералів запалав би гнвом і мєстю против безвзглядної вітчизни та посунув би ся у службу ворогів. А очевидно міг би бо- гато дечого більше зрадити, як Драйфус, що не мав усюди приступу. Отжеж вилізи з сего тяжкого положеня було дуже трудно. Засудже- но Драйфуса, але взглядно на дуже низьку ка- ру десяти літ звичайної в'язниці. Удержує ся навіть постійно чутка, що пять літ перебутої депортації почислять єму подвійно і вже сими днями випустять єго на волю. Парискі телегра- ми доносять, що там загально очікують недавно- го покінченя кари Драйфуса.

В ниньших часах таким утилітарним ви- роком булиб обі сторони задоволені, або бодай прийняли єго зі спокоем. Задля одного чоловіка не можнаж осудити всіх, що в добрій вірі, чи уведені позорами, чи перехопившись з обуреня на нечуваний закид такої зради, — всіх тих що причинили ся до сповненої похибки в спра- ві Драйфуса карати безоглядно. Нехай буде і вовк ситий і коза ціла. Направлено похибку о- стільки, що сказаному на смерті, а обтяженому ще нині тяжким підозрінєм злагоджено кару на до крайне малого виміру! Але справа Драйфуса надто розогнила уми Франції і завяла увагу ці- лого сьвіта, аби єї міг покінчити такий «утилі- тарний вирок». Ся справа набрала ваги все- сьвітнього питаня: чи ціль осьвячає средства, чи справедливість має бути сліпо-безсторонною? І ото славний Золя виступив опять з ярким протестом против нинішнього вислїду ревізій- ного процесу. В дневнику Augote помістив він статью «Пятый акт». «Через цілий місяць, каже там Золя, тревала ся ганьба і кривда, яку вчи- нено невинному, змилованя гідному Драйфусови, що вже став тінею людської істоти, яка і камінь- порушила би до сльоз. Єго давні товариші ще раз копнули єго, бувні шефи придавили єго своєю рангою, аби самих себе ратувати від в'язниці і депортації і ані одно дрозанє смівчу- тя, ані дрозом шляхотної великодушности не зродив ся в сих гидких душах, а наша кохана Франция виставила ся на позр цілого сьвіта. Перший воєнний суд, впроваджений в блуд, за- судив невинного. Другий воєнний суд, що ще міг бути зба амученим всякими брехнями та ошуками, уневинняє винного. А третій воєнний суд, що вияснено правди, коли найвисший три- бунал краю дає єму нагоду справити похибку, осьміляє ся перечити дневному сьвітлу та нано- во засуджає невинного. Сповнено тут найбіль- ший злочин, бо навіть Христа засуджено лише раз один!

Сей голос знаного в цілім сьвіті писателя сьвідчить про настрої великої частини фран- цузского загалу, з яким прийнято виданий вирок. Не заспокоїть ся ним Франция, а піднесений, приетрасний тон опонентів ворожить їй ще тяжкіє переходи і великі клопоти. До політичних кве- стій внутр. Франції причіплено до справи Драй- фуса значіне всесьвітнього питаня антисемізму. Жиди у всіх державах Європи виспляют ся заложити протест против несправедливости ра- сової політики яка руководила рішаючими афе- рами в справі Драйфуса. А найкрасшу нагоду до такого протесту подає вистава париска в р. 1900. Цілий сьвій вплив і сьвітове значіне в тор- говлі та промислі виспляют жиди, аби збийко- тувати париску виставу. До тепер се лиш по- грози, але дуже легко они можуть сповнити ся в дійсности. Се значило би руїна для великої части французких промисловців, які видали мі- ліони на будучу виставу.

Пані Драйфус наміряє внести судову жа- лобу против генерала Мерсієра і полковника Мо- реля, президента воєнного суду в 1894 році,

з причини їх нелегального поступованя підчас розправи в 1894 році і кривоприсяги при розправі в Ренне. Вчора кружили в Парижі поголоски, що кожного дня можна надіятися увільнення Драйфуса. Агенція «Гаваса» доносить: Можлива річ, що правительственный комісар ревізійного трибуналу закінчить свій реферат в справі Драйфуса ще перед поведілком, так, що ревізійний трибунал ще того самого дня буде міг в справі рекурсу приступити до ухвали. В такому случаю ві второк відбула би ся кабінетова нарада в справі евентуального помилування Драйфуса. В Лондоні вже були деякі днівники замістили навіть вість про доковану амністию для Драйфуса. Коли відтак вість okazała ся неправдивою, прийшло до численних демонстрацій против Франції. Телеграф приносить безнастанно вісти про намірену амністию і здає ся, що найвищі сфери Франції носять ся з сею гадкою. Таким способом убито би раз на завсідги сю нещасну справу для Франції.

НОВИНКИ.

— 3 днем 15. вересня Редакция, адміністрация і експедиция часописи «Руслан» переносить ся до нового льокалю при ул. Коперника ч. 9 (Ліндога ч. 9) в партері.

— Інтронізація митрополита Юліяна Куїловско-го відбула ся вчора. О 9 годині рано удала ся ціла капітула в митрополиту палату і спровадила новоіменованого митрополита до церкви. В поході взяв участь архієпископ Моравский. В церкві зложив митрополит віросповідь і присягу архієпископску на руки арп. Моравского. Потім відчитав о. канцлер Крижановский цісарскій декрет і папскі буллі до митрополита, до капітули, до духовенства та до вірного народу обряду греко-руского в язиці латинським, а знов крил. др. Бартошевский в язиці рускім. Відтак архієп. Моравский зложив митрополитови палліюм і зачало ся торжественне архієрейске богослуженє. Хор мішаний, дїтий прихожан св. Юра і членів «Зорфа» під управою п. Мельника співав підчас цілого богослуженя. Братство церковне заповнило середину церкви, а по боках інтелігенция львівска. З достойників церковних крім лат. архієп. Моравского і цілої капітули рускої та кількох каноників польских був новоіменованый єпископ стаїславскій о. Шептицький. — По скінченім богослуженю латинське духовенство відспівало «Te Deum», відтак наступила коротка молитва, на котрій митрополит з жезлом в руці уділив присутнім своє благословенє хрестом. Потім слїдували промови, що закінчили ціле святю інтронізацію. З нагоди сього свята дарував новий митрополит 300 зр на добродійні ціли.

— Редакції «Галичанина» за єї навасть на мене, будьто я єсьм автором допису про збори Качковського в «Now-ий Reform-і», подаю до відомости, що я на зборах Качковського не був, а тим самим не міг про них писати і що до «Now-ой Reform-и» я ніколи не дописував.

Кирило Студийский.

— В сокальській учительській семінарії є Русинів у школі вправ: 1. кл.: 18, 2. кл.: 19, 3. кл.: 32, 4. кл.: 23. Сем. учит. кл. пригот.: Русинів 49, лат. 28; рік I.: Рус. 36, лат. 21, (жид. 4); рік II.: Рус. 13, лат. 16, (жид. 1); рік III.: Рус. 24, лат. 18; рік IV.: Рус. 17, лат. 12.

— До іспиту у кадецій школі у Львові зголосило ся 25 кандидатів. З тих 15 здало іспит з добрим поступом, 5 прийнято провізорично, з застереженєм, що до Різдва привчать ся по німецьки, а 5 віднало цілком по причині лихого поступу при іспиті.

— Курці тютюну жіночого пола. Один співробітник льондонського «Daily Telegraph» устроїв рід анкети зложеної з лікарів, торговельників тютюну та інших у єїй справі фахових осіб в справі куреня тютюну красним полом. Результати єго розслідує є ось які: Що молоді дівчата з «висших» клас привикають до куреня тютюну є головною причиною сего їзда на ровері. Слїдом за збірними прогулками молодіжї обох полів, що входять раз-у-раз більше в звичай, витворює ся між тою молодіжю рід свобідного поведженя. Молодий мушина дає панночці папіроску і вона курить зразу жартом, потім находить у куреню прємність. Чи пані мають курити в своїй хаті, ріжні ріжно про те думають. Єзуїт Яків Бальд, що жив у половині сїмнадцятого віка, коли то курене тютюну розширило ся у цілій Европі по причині трицятїлїтньої війни, виголосив проповідь вимірену против жінок що курили тютюну та нюхали табак. Та знов Павло Шілер стає в обороні жінок-курців та кличе: Я є тої гадки, що жінка не має ліпшої нагоди показати свою красу, як коли курить». — Ні! Курене тютюну не противить ся жіночому характерови; як раз можна би сказати, що мущинам не лицьє пити шоколяду. Цигара та папіроски не є ніякою спеціальністю

пола, лише звичайною розривкою, тож коли курене не є ані неприличне, ані противне жіночому характерови, то чому-ж би воли не мали курити. Пані Камфель хвалить собі дуже курене тютюну жіноцтвом. Кажє вона, що гарна Европійка, що живе на нещастє при кінци 19. віка, є звичайно троха нервова, а тютюн є найліпшим средством на успокоєнє нервів. Коли лише піднесуть ся до гори перші облачки диму, слїдує загальне вдоволенє; електричність нагромаджена у цибульках волося розділює ся, шкіра стає ся менше чуткою, а в міру згущеня сих штучних хмарок приходить філософичний спокій почувань та вертає ся назад гумор. Але не лише дух скріпляє ся, бо і на тіло впливає корисно той пивсон.

— В Космачі показала ся нафта на терені фірми Вольский і Одживольский, що стоїть у севкестрі львівської щадниці.

— Американський Драйфус. Американські днівники пишуть багато про недефекцій процес, який порівнюють зі справою Драйфуса. Перед роком поставлено перед воєним судом капітана Картер, обжалованого про крадіж 1½ мільона доларів, якої допустив ся в міністерстві війни. Суд признав його винуватим, позволив йому однак ходити свобідно по улицах Нового Йорку. Американська преса почала остро виступати проти міністерству війни, та жадати арештованя Картера. Тоді Картер відповів на сесі напади преси заявою, що він упав жертвою нечесних інтриг своїх зверхників та домагаєть ся ревізії процесу. Ревізія, як надїєть ся; викаже, що його засуджено в тій цілі, аби покрити надужитя висших офіцерів. Вже ся обставина, що його лишено на волі, доказує, що по його стороні нема вини. На випадок свого увязненя грозить екопромітованєм найвищих осіб.

— Два судні дні мали недавно оба жіночі семінари: у Львові та Перемишлі. В Перемишлі записало ся 130 кандидаток а з того прийнято лише 60, у Львові було еще гірше бо записало ся провад 200, а з того прийнято пятьдесят кілька. І чому-ж се? Чи може по причині лихого знаня кандидаток? Ні! З простої лише причини, що нема місця на більше! Розжалоблені батьки та матері пресїли директорів та далі розпитувати ся про причину непринятя їхніх доньок. Та коли директори заслонювали ся хибним розпорядженєм шкільної Ради, розжалоблені мами вибирають ся в подорож до п. Божиньского. Ну, не завидуємо п. Божиньскому тої гостини, питаємо ся лише чи не далоби ся полагодити яким чином тої аномалії, аби замикати жіноцтву дорогу до науки, тим більше, що сотки шкіль позамікано по причині браку учительских сил.

— Сумна пригода. У старім Вісничі приключила ся 12. с. м. сумна пригода. Кілька дїтий вертало в полудни зі школи до хати, переходили через кладку на потоці, що зібрав по причині дощів які падали від двох днів. Нараз одна дитина упалч до потока та хоч зараз шукали її тіла, не можна було його віднайти.

— Ц. к. Дирекция залїзниць державних у Львові повідомляє:

1) що втримано рух потягів на шляху Борщів-Іване-Пусте від дня 12. вересня с. р. на 36 годин.

2) що задля ушкодженя насипу через велику зливу втримано на просторони Тересин-Скала від 12. вересня с. р. рух всяких потягів на 2 дні.

Телеграми.

Прага, 15. вересня. Politik зазначає в ситуаційнім листі з Відня, що авдієнції д-ра Катрайна та бар. Хлюмецкого у цісаря показують на те, що оба сесі кліюби тримають ся спільної тактики що стремить до тої цілі, аби знести язикові розпорядженя однак під усновою внесеня рівночасно до парламенту язикового закону, Німецька мова, яко посередна, має бути законно унормована, а Чехи в заміну за язикові розпорядженя мають дістати ріжні народні уступки. Той сам днівник пише далі, що правительство не надумало ся еще, що робити на випадок коли заїніційована др. Фуксом вонференция не принесе ніяких користий. Politik каже, що у таким разі гр. Тун мусів би зажадати від цісаря розвязаня парламенту, бо з таким, який є тепер, не мігби далі рядити.

Париж, 15. вересня. Державний бюджет на 1900 рік виказує в приходах суму 3.523,133.000 фр. а в розходах 3.522,616.000 франків. Розходи в порівнано з тим роком є 45 мільонів більші.

Симферопіль, 15. вересня. У мелітопольскім повіті напали якісь розбишаки на кантору мільонера Полова. Служба виловила їх.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Омелько Цуциня.

Оповіданє

Олександра Катренка.

(1897 р.).

(Далі).

Тільки стемніло, як зробив ся великий превеликий вітер. Що далі, то він перевернув ся аж на бурю навіть. О півночі-ж над Лозинцями по низу аж ревно, у горі-ж небо заволокло ся густими, чорними, сердитими хмарами. Не потураючи на те, якийсь чоловік у непроглядній темряві тихенько, та крадькома брав ся по сонних Лозинцях до торгу. Серце єму у грудях колатало ся швидко, ластівкою і важко, каміноюкою. У голові у його, як і на дворі стояла буря. На висках у його сині жили аж понабухали. Він ішов, ступав наче не по своїй волі, наче зовсім не самохідь. Він був не при собі. Він власно виразно почував, як щось могуче, непобожне сілкома тягне єго, штовхає до тієї білої, маячучої серед чорної темряви, повітки. Не один раз, а де кілька навіть, він намагав ся припиняти ся, сливе брав намір повернути ся і тікати, чим швидче тікати кудись, хоч сьвіт за очі тікати, самому від себе тікати, але виконати те була не сила, не міч єго. І він інколи на мить, на одну мить тільки спинав ся така, ставав, постоював трохе, але «дїтки сїмя... або старцюване, чи ласий пмяток хліба, освїтла задля них» що разу невимовно боляче, блискавкою припривало єго мозок і він митьтю знов двигав ся, та й двигав ся все далі, та й далі, все ближче і ближче до тієї новітки. На приконечю він побіг навіть і біг, не звертаючи вже ані на віщо.

— Швидче! Швидче! Швидче і всьому конець!

Думкою підгонив він сам себе.

— Одна, дві, три, пять хвилин не більше і все буде скінчено. І я буду богатим, забезпеченим від убожества буду! Боже мій! Спаси мене! Спаси моїх дїточок! Три тисячі! Три тисячі рублів завтраж мати му! О Боже!...

Метушило ся, — переміщувало ся у його голові.

Певно можна сказати, що він і сам не знав не спостеріг ся, коли саме він убіг у ту повітку, як він натрапив ту шклянку з бензиною там і хлюпнув з неї того клазу у куток на ті стружки, як він несамовито почав розхлюповати з фляшки і туди і сюди й усюди по повітці. Облив він і стіни її і навіть залишок вилив протїсїнько вилив на долівку, а нарешті ще швиргонув і саму пляшку кудись, тільки забрязкотїла вона, розбивши ся. Де чоґо, трохе від необережности єго, від поспіху єго попало єму бензину і на одежу. Він запалив цілу коробачку сїрників і тільки що він хотів їх хотів швирхнути туди, у той куток, у ту кутку, як над ним, поперед єго, навіть усюди навколо єго все повітре у тій повітці спалахкануло. Волосє на голові у його затріщало. Він перелякав ся, він якось встиг долонями собі загудити хоч очі і слїпкома, хутко, вихрем кинув ся геть з повітки. Він зачепив ся ногами із за порога і впав, але схопив ся митьтю і митьтю-ж знов бебехнув ся від нестерпуючої болі і начав качати ся по землі, невимовно стогнучі, але виючі. — Одежа на єму горїла.

Строховинна пожежа обхопилала увесь Лозинківский торг. Всі крамниці на єму і великі і маленькі і зовсім кразом в них до ранку воґнем, як язиком, злизано. Вітер переносив, перекидував цілі великі головешкі з полумям з одній будівлі до другої, роздимає їх і підпалював ними одну будівлю по одній. З торгу буря перекинула пожежу й у село навіть, то й єго ще багато погорїло. Люди що небуть поробити, щоб спинити хоч мало-мало те нещастє ніякої не мали мочі, бож з бурею бороти ся не можно.

Того ранку сотки людей тикали ся гірко; у яку дві-три години вони залишили ся з сїмями своїми, дїтками, яке без нічого. Інчі, то в тїм і тїм і позоставали ся тільки, в чім вони вони посхойлювали та в ліжків своїх. Сливе у десятого тільки погорїли, зараз було завтра ховане.

(Далі буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	1:55	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
7:10	з	Зимної-води	2:08	до	Підзамче
7:40	з	Янова	2:45	до	Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:45	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
8:05		на дв. головний	9:10	до	Янова
8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусатина дв. Підз.
9:00	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:35	до	дв. гол.
11:15	з	Ярослава і Любачова	9:53	до	Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
1:50	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова	10:10	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.
1:01	з	Янова	12:50	до	тільки в неділі і свята
1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	2:15	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята
2:20	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:45	до	Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:35	з	Сокаля, Белзця і Любачова	3:05	до	Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
			3:15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
			3:26	до	Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
			5:25	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
					до Брухович
					до Ярослава
Ніч			Ніч		
8:45	з	Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до	Іцкан, Радовень, Кімполонга, Сучави
6:20	з	Іцкан, Сучави	6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
	з	Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
7:58	з	Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
8:15	з	Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:10	до	Сокаля і Рави рускої
8:14	з	Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:20	до	Тернополя дворець головний
9:21	з	Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту	7:42	до	дворець Підзамче
9:55	з	Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	7:47	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
12:30	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	8:35	до	1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
10:10	з	Лавочного (Пешту) Хирова	9:10	до	1. чер. до 30. жов. в неді і св.
10:25	зі	Скольного, Калуша	10:40	до	Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
10:30	з	Підволочиск на дворець Підзамче	10:50	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока
12:10	з	Підволочиск на дворець головний	11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний
3:05	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока	11:32	до	дв. Підзамче
3:30			4:10	до	Кракова (Відня, Берлина)
2:16	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока	5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впроев. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариям всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва специальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечєнь користні, а шкоди ліквідуют ся безпоровочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк красівий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністративні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечєний в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередничтво до заключєня обезпечєнь житєвих в найкористнійших комбінаціях.

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сільского жита.
Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
Історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з місного побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в 1. актї опрацьована після німецкого.
Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно
оповіданє з лютерийних пригод.
Ціна книжки 15 кр.
На поштоу пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посліках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а специальність по 12-20 франко **БИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірєних цінах.

Галицкий КРЕДИТОВИЙ БАНК
принймає вкладки на **КНИЖОЧКИ**
і опроцентовує їх по **4 1/2% на рік.**